

Zāļu blaknes jeb blakusparādības

? *Kas ir zāļu blaknes*

Tā ir nevēlama reakcija, ko izraisījusi medikamenta lietošana

? *Kāpēc nevar novērst visas zāļu blaknes pirms medikamenti nonāk pārdošanā*

- Pirms zāļu reģistrācijas un nonākšanas tirgū, tiek veikti klīniskie pētījumi, lai pārbaudītu zāļu drošību un efektivitāti, tomēr nevienā pētījumā nav iespējams iekļaut tik lielu cilvēku skaitu ar vai bez daudzām un dažādām blakus slimībām, lai noskaidrotu visas iespējamās blaknes.
- Turklāt arī cilvēki ir ļoti dažādi, un viņi var dažādi reaģēt un vienu un to pašu medikamentu.

? *Vai manam bērnam noteikti būs zāļu blaknes*

- Nē. Tās var vispār nebūt.
- Reizēm var būt kāda no zāļu instrukcijā minētām (citreiz arī nenorādītām) blaknēm.
- Katram medikamentam ir savs iespējamo zāļu blakņu biežums, kas norādīts gan zāļu lietošanas instrukcijā, gan arī aprakstā.

Zāļu blakņu biežums:

ļoti biežas (tādas blaknes novēro vairāk kā 1 no 10 pacientiem),
biežas (novēro mazāk kā 1 no 10, bet vairāk kā 1 no 100 pacientiem),
retākas (novēro mazāk kā 1 no 100, bet vairāk kā 1 no 1 000 pacientiem),
retas (novēro mazāk kā 1 no 1 000 pacientu, bet vairāk kā 1 no 10 000 pacientu),
ļoti retas (novēro mazāk kā 1 no 10 000 pacientu, tai skaitā atsevišķos individuālos gadījumos).

? *Ko darīt, ja ir radušās aizdomas par zāļu blakni*

- Ja atrodaties slimnīcā, informējiet par savām aizdomām ārstējošo ārstu (ārpus slimnīcas – sazinieties ar savu ģimenes ārstu).
- Bērnu slimnīcā iespējams pieteikt arī klīniskā farmaceita konsultāciju – jautāiet ārstam vai medmāsai.
- Vēlams Jums ziņot Zāļu valsts aģentūrai, ka, iespējams, ir novērota zāļu blakne.
- Ieteicams pārrunāt ar attiecīgo speciālistu uzreiz pēc zāļu nozīmēšanas, kādas varētu būt biežākās vai būtiskākās zāļu blaknes un kā Jums rīkoties situācijā, ja zāļu blakni novēro – svarīgākais, vai zāļu lietošana jāturpina vai to drīkst pārtraukt.
- Ieteicams izveidot sava bērna zāļu lietošanas “grāmatiņu”, kurā Jūs atzīmētu, kāds medikaments, kad, cik ilgi lietots un vai ir novērota kāda zāļu blakne (kāda?).

? *Kur ziņot*

Visvieglāk to izdarīt Zāļu valsts aģentūras mājaslapā
<https://www.zva.gov.lv/lv/pacientiem-un-sabiedribai/zales/drosums/zinosana-par-zalu-blaknem>